

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Havenlaan 88, bus 100
1000 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2023/263

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Op 28 augustus 2023 diende ■■■ (hierna: verzoeker), een verzoek in bij de stad Antwerpen om, in verband met het omgevingsvergunningsdossier OMV_2023171618, een afschrift te verkrijgen van een aantal documenten.

Op 4 oktober 2023 werd door verzoeker beroep ingesteld tegen het uitblijven van een inhoudelijk antwoord op zijn bovenvermelde vraag.

Op 5 oktober 2023 werd dit beroep geregistreerd door de beroepsinstantie openbaarheid van bestuur.

Ontvankelijkheid van het beroep

Op 28 augustus 2023 werd het oorspronkelijk verzoekschrift ingediend.

Op 4 oktober 2023 diende verzoeker beroep in bij de beroepsinstantie openbaarheid van bestuur, tegen het uitblijven van een inhoudelijk antwoord van de stad Antwerpen.

Aangezien de stad Antwerpen niet tijdig gereageerd heeft op het oorspronkelijke openbaarheidsverzoek, heeft de termijn om beroep in te dienen conform artikel II.48 van het Bestuursdecreet geen aanvang genomen.

Het beroepsschrift van verzoeker d.d. 4 oktober 2023 is bijgevolg tijdig ingediend en wordt als **ontvankelijk** beschouwd.

Gegrondeid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten.

De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. Oorspronkelijk verzoek

Middels een verzoekschrift van 28 augustus 2023 wenste verzoeker een afschrift te krijgen van de volgende gegevens betreffende het omgevingsvergunningsdossier OMV_2023171618:

“Alle documenten, e-mails, verslagen, (...) rond volgende ontwerpen:

2023_CBS_05602 - Omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden. Aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg - OMV_2022171618. Binnengebied “Kwade Velden” tussen de Laaglandlaan en de Zwaantjeslei. District Merksem.

2023_CBS_05604 - Omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden. Wijziging rooilijnplan OMV_2022171618. Binnengebied “Kwade Velden” tussen de Laaglandlaan en de Zwaantjeslei. District Merksem – Goedkeuring.”

Verzoeker voegt hier de volgende verduidelijking aan toe:

“Let op, het is niet enkel het verslag van het CBS dat ik zoek. Graag ook alle documenten, verslagen, e-mails,... die vooraf gingen aan de goedkeuring op het CBS. Graag ook een afschrift van de correspondentie tussen de aanvragen/bouwheer, de overheid en andere betrokkenen (AG Vespa,...)”

2. Beroepsschrift van verzoeker

Aangezien de stad Antwerpen niet tijdig heeft geantwoord op het oorspronkelijke verzoek, heeft verzoeker beroep ingesteld bij de beroepsinstantie om alsnog de gevraagde afschriften te verkrijgen.

3. Standpunt van de stad Antwerpen

Om met kennis van zaken over het beroep te kunnen oordelen, heeft de beroepsinstantie op 9 oktober 2023 contact opgenomen met de stad Antwerpen, om de gevraagde documenten te verkrijgen en de stad Antwerpen in de gelegenheid te stellen om wat meer duiding te verstrekken betreffende dit dossier.

In haar antwoord van 20 oktober 2023 geeft de stad Antwerpen aan dat zij van oordeel is dat het openbaarheidsverzoek niet kan ingewilligd worden op basis van diverse uitzonderingsgronden, die door de beroepsinstantie in volgend punt worden beoordeeld.

4. Beoordeling door de beroepsinstantie

Vooreerst is de beroepsinstantie van oordeel dat de stad Antwerpen niet kan gevolgd worden in haar argumentatie dat het openbaarheidsverzoek te algemeen zou zijn geformuleerd of te omvangrijk zou zijn om te worden ingewilligd.

Artikel II.28, § 1 van het Bestuursdecreet bepaalt dat, tenzij het belang van de openbaarheid primeert, de overheidsinstanties, vermeld in artikel II.28, § 1 van het Bestuursdecreet, een aanvraag enkel mogen afwijzen als de aanvraag kennelijk onredelijk blijft of op een te algemene wijze geformuleerd blijft, na een verzoek van de betrokken instantie tot herformulering van de eerste aanvraag als vermeld in artikel II.42 van dat decreet.

De stad Antwerpen heeft aan verzoeker niet gevraagd om zijn verzoek te verduidelijken. Het Bestuursdecreet heeft hieraan evenwel geen sancties verbonden. De afwezigheid van een dergelijk verzoek tot herformulering van de aanvraag is geen grond voor de beroepsinstantie om het beroep in te willigen.

Deze facultatieve uitzonderingsgrond van artikel II.28, § 1 van het Bestuursdecreet werd in het leven geroepen om te beletten dat de openbaarheidsregeling onwerkbaar zou worden. De aanvragen die erop gericht zijn of die tot gevolg kunnen hebben dat de goede werking van de administratie wordt verhinderd, kunnen als kennelijk onredelijk worden beschouwd. De openbaarheid van bestuursdocumenten is evenwel een fundamenteel recht dat in de Belgische rechtsorde door artikel 32 van de Grondwet wordt gewaarborgd. Openbaarheid is de regel, terwijl beslotenheid de formeel te motiveren uitzondering blijft.

Dit recht tot openbaarheid houdt een positieve verplichting in voor de openbare besturen waaraan ze moeten voldoen. De diensten moeten zich zo organiseren dat aan de verplichting tot openbaarmaking kan worden voldaan. Een weigering tot openbaarmaking van een bestuursdocument moet bovendien geval per geval concreet worden verantwoord. De overheid moet bij de beoordeling van de kennelijke onredelijkheid of de vaagheid van het openbaarheidsverzoek een reële belangenafweging maken, die moet blijken uit de formele motivering van de weigeringsbeslissing (RvS, arrest nr. 227.394 van 15 mei 2014).

Gelet op de ontstentenis van beslissing van de stad Antwerpen in eerste administratieve aanleg, is een dergelijke verantwoording niet voorhanden. Ook de stelling van de stad Antwerpen ten aanzien van de beroepsinstantie dat het openbaarheidsverzoek te algemeen geformuleerd is aangezien het betrekking heeft op alle documenten, e-mails, verslagen, (...) in verband met de omgevingsvergunningen wordt niet voldoende onderbouwd en gemotiveerd. De enkele argumentatie dat een dergelijk verzoek *“een enorme hoeveelheid aan documenten impliceert, gelet op het feit dat de omgevingsvergunningen betrekking hebben op een grote oppervlakte en omvangrijke werken”* en dat *“de last die het verzoek met zich meebrengt voor de administratie dan ook niet in verhouding [staat] met de uitoefening van het recht op openbaarheid van één burger”* is onvoldoende concreet, temeer daar een grote stad als Antwerpen zich dient te organiseren in functie van dergelijke openbaarheidsvragen.

Bijgevolg komt het aan de beroepsinstantie toe om voor de verschillende documenten te beoordelen of deze al dan niet voor openbaarmaking in aanmerking komen. Dit wordt hierna onderzocht.

Betreffende de documenten in de mappen ‘Voorbesprekingen’

De stad Antwerpen voert voor de betrokken documenten aan dat het gaat om interne communicatie tussen overheidsinstanties (artikel II.33, 3° Bestuursdecreet) die kadert in het interne besluitvormingsproces, waarbij interne besprekingen en bedenkingen van werknemers van de Stad en AG Vespa aan bod komen.

Behoudens één specifiek document ('verslag beoordelingscommissie', zie verder) kan de beroepsinstantie de stad Antwerpen hierin volgen. De beroepsinstantie is bijgevolg eveneens van oordeel dat in casu toepassing moet worden gemaakt van de uitzonderingsgrond, zoals vermeld in artikel II.33, 3° van het Bestuursdecreet, waardoor overheidsinstanties een aanvraag tot openbaarmaking mogen afwijzen wanneer deze betrekking heeft op interne communicatie, tenzij het belang van de openbaarheid zou primeren.

Het vermelde artikel II.33, 3° van het Bestuursdecreet luidt als volgt: "*Tenzij het belang van de openbaarheid primeert, mogen de overheidsinstanties, vermeld in artikel II.28, § 1, een aanvraag afwijzen: (...) 3° als de aanvraag betrekking heeft op interne communicatie.*"

De Memorie van Toelichting bij art. II.33, 3° van het Bestuursdecreet verduidelijkt dat deze uitzondering betrekking heeft op de interne uitwisseling van berichten, communicatie en mailwisseling tussen kabinetten en administratie, en administratie en kabinetten onderling. Daarbij zijn er geen beperkingen wat de inhoud van communicatie betreft: het kan zowel gaan om persoonlijke beleidsopvattingen als feitelijke informatie of loutere data, zolang die informatie kadert in de voorbereiding van een beslissing of in het zoeken naar een oplossing van een specifiek probleem.

Het begrip "intern" houdt in dat het gaat om informatie die niet buiten de muren van de overheidsinstantie terechtkomt, in het bijzonder wanneer zij niet is bekendgemaakt aan een derde of niet beschikbaar is gesteld aan het publiek.

In casu is de beroepsinstantie van oordeel dat de door verzoeker opgevraagde documenten betreffende de correspondentie van en tussen werknemers van de stad Antwerpen en het AG Vespa inzake het project Kwade Velden te Merksem betrekking heeft op interne communicatie, zoals bedoeld in de zin van art. II.33, 3° van het Bestuursdecreet.

Het betreft intern mailverkeer en gedachtenuitwisselingen die niet bestemd zijn om buiten de muren van de stad terecht te komen en die kaderen in de voorbereiding van een beslissing van het college van burgemeester en schepenen. Het betreft meer bepaald besprekingen door en tussen de betrokken diensten inzake de voorbereidende fase van het project Kwade Velden te Merksem.

De beroepsinstantie stelt in casu vast dat er thans geen primerend belang voor een openbaarmaking van deze interne beleidsvoorbereidende communicatie in de zin van art. II.33, 3° van het Bestuursdecreet aanwezig is. Het gaat hier om interne documenten met vrije gedachtenuitwisselingen ter voorbereiding van een beslissing binnen de stad Antwerpen. De openbaarmaking van deze interne communicatie is in casu niet van algemeen belang. Een eventueel privaat belang van de verzoeker volstaat niet.

De memorie van toelichting stelt immers m.b.t. de belangenafweging het volgende: "*De uitzonderingen worden alleen ingeroepen als het belang van de openbaarheid niet primeert. Daarmee wordt bedoeld: een met de openbaarmaking gediend openbaar belang. Deze bepaling betekent dus niet dat de private belangen van de aanvrager moeten afgewogen worden tegenover de belangen die met de uitzonderingen beschermd worden. Het gaat om het belang van de gemeenschap: de openbare orde, de veiligheid van de bevolking, grote maatschappelijke issues, globale bescherming van het leefmilieu enzovoort..*" (Parl.St. VI.Parl. 2017-18, 1656/1, 56).

In casu is de beroepsinstantie dan ook van oordeel dat het belang en de noodzaak om de vrijheid van gedachten en de vrije uitwisseling van standpunten te beschermen primeert zodat de opgevraagde interne communicatie niet kan worden openbaar gemaakt in toepassing van artikel II.33, 3° van het Bestuursdecreet.

Het beroep is, wat dit punt betreft, **ongegrond**, behalve wat betreft het 'verslag beoordelingscommissie' d.d. 15 december 2020.

Betreffende het 'verslag beoordelingscommissie'

Wat dit verslag betreft is de beroepsinstantie van oordeel dat het geen interne communicatie betreft in de zin van artikel II.33, 3° van het Bestuursdecreet, aangezien het hier een geformaliseerd en afgewerkt verslag van een beoordelingscommissie betreft.

In principe komt dit document bijgevolg voor openbaarmaking in aanmerking.

Evenwel zijn er voor bepaalde onderdelen van vermeld verslag een aantal andere uitzonderingsgronden van toepassing.

- In de eerste plaats bevat het verslag een aantal gegevens betreffende de persoonlijke levenssfeer van natuurlijke personen, zodat de toepassing van artikel II.34, 2° van het bestuursdecreet zich opdringt. Deze gegevens op zich betreffen geen milieu-informatie.

Op grond van voormelde decreetartikel wijst een overheidsinstantie een aanvraag tot openbaarmaking af indien de openbaarmaking afbreuk doet aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, tenzij de betrokken persoon met de openbaarmaking instemt.

Hoewel het hier om een absolute uitzonderingsgrond gaat waardoor er geen belangenafweging moet plaatsvinden tussen het door de uitzonderingsgrond beschermde belang met het belang van de openbaarheid, vertoont de in artikel II.34, 2° van het Bestuursdecreet voorziene uitzonderingsgrond niettemin een relatief aspect. De decreetgever was weliswaar van oordeel dat er geen afweging vereist is met het openbaar belang dat met de openbaarheid is gediend, maar wijst er desondanks op dat telkens en in concreto geoordeeld moet worden of er al dan niet een inbreuk is gepleegd op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (Parl. St., *VI. Parl.*, 2017-2018, nr. 1656/1, blz. 58).

Artikel 22 van de Grondwet waarborgt uitdrukkelijk het recht op eerbiediging van het privéleven, net zoals artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens dit doet. De bedoeling en het fundamentele uitgangspunt van de in artikel II.34, 2° van het Bestuursdecreet bedoelde uitzonderingsgrond bestaat er precies in om het aan iedereen toegekende grondwettelijke recht op de eerbiediging van zijn privéleven te beschermen.

De beroepsinstantie is van oordeel dat bepaalde informatie die voorkomt in het 'verslag beoordelingscommissie' om voormelde reden onleesbaar moet worden gemaakt, te weten alle persoonsgegevens van natuurlijke personen (aanwezige juryleden, kandidaat-kopers, ...) zoals naamgegevens, adresgegevens, telefoongegevens, e-mailgegevens, hoedanigheden en andere informatie die kan leiden tot de identificatie van bedoelde natuurlijke personen.

De hiervoor beschreven informatie behoort ontegensprekelijk tot de persoonlijke levenssfeer en het privéleven van de betrokkenen. Het vrijgeven hiervan zou wel degelijk een inbreuk uitmaken op de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van die personen. Het privéleven vormt de kern van de persoonlijke levenssfeer (F. SCHRAM, Het decreet openbaarheid van bestuur. Een juridische analyse in historisch perspectief, Brugge, Vanden Broele, 247; Concl. Adv.Gen. bij HvJ 8 april 2014, nr. C-293/12, Digital Rights Ireland Ltd, nr. 61). Het openbaar maken van deze informatie heeft aldus betrekking op de kern van een belang – het door artikel 22 van de Grondwet en het door artikel 8 EVRM aan eenieder toegekende

recht op eerbiediging van zijn privéleven – dat de uitzonderingsgrond uit artikel II.34, 2° van het Bestuursdecreet wenst te beschermen tegen de openbaarheid van bestuur (RvS, nr. 234.609 dd. 2 mei 2016).

De beroepsinstantie is bijgevolg van oordeel dat de openbaarmaking van de persoonsgegevens van deze natuurlijke personen afbreuk zou doen aan het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen en dat deze gegevens dan ook moeten worden afgeschermd in toepassing van artikel II.34, 2° van het Bestuursdecreet.

In artikel II.50 §1 voorziet het Bestuursdecreet dat als de aanvraag tot openbaarmaking wordt afgewezen op grond van artikel II.34, 2°, de beroepsinstantie contact opneemt met de betrokkenen en vraagt of de aanvrager toestemming krijgt om alsnog toegang te krijgen tot hun informatie die behoort tot de persoonlijke levenssfeer. De beroepsinstantie vraagt deze toestemming op. Aangezien ze vooralsnog niet voorhanden is, blijven vermelde persoonsgegevens van natuurlijke personen tot nader order afgeschermd van de openbaarheid.

De beroepsinstantie vestigt de aandacht op het feit dat, conform artikel II.45 Bestuursdecreet, een aanvraag tot openbaarheid gedeeltelijk moet worden ingewilligd indien de informatie waarop een uitzondering van toepassing is, samen met andere informatie in een bestuursdocument opgenomen is, en het mogelijk is om de informatie die niet openbaar kan gemaakt worden, te scheiden van de andere informatie.

Volgens het oordeel van de beroepsinstantie is dat in casu effectief het geval, en kan de hierboven vermelde informatie, die niet voor openbaarmaking in aanmerking komt, perfect worden gescheiden van de informatie die wel kan worden vrijgegeven. Het feit dat het hier gaat om een tekstbestand maakt dat het geen onoverkomelijke opdracht is voor de stad Antwerpen om deze gegevens te scheiden.

- In tweede instantie vermeldt het 'verslag beoordelingscommissie' een aantal concurrentieel gevoelige gegevens, zodat de toepassing van artikel II.35, 3° van het Bestuursdecreet zich opdringt. Deze gegevens op zich betreffen geen milieu-informatie.

Artikel II.35, 3° Bestuursdecreet stipuleert dat een verzoek tot openbaarmaking wordt afgewezen, indien het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van het vertrouwelijk karakter van commerciële en industriële informatie, wanneer deze informatie beschermd wordt om een gelegitimeerd economisch belang te vrijwaren, tenzij degene van wie de informatie afkomstig is met de openbaarheid instemt. Het betreft een relatieve uitzonderingsgrond die verplicht tot een belangenafweging, waarbij het belang van de openbaarheid moet worden afgewogen tegen het belang dat door de uitzonderingsgrond wordt beschermd.

Voormeld artikel beoogt de bescherming van de vertrouwelijke, aan een instantie meegedeelde, commerciële en industriële gegevens, die in globo als ondernemingsgegevens kunnen worden beschouwd. Het moet gaan om gegevens die voor de onderneming van belang zijn en waarvan de openbaarmaking van aard is haar nadeel te berokkenen. De overheid kan de openbaarmaking van deze gegevens afwijzen als ze een vertrouwelijk karakter hebben, d.w.z. als na afweging blijkt dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van het ondernemingsbelang (Parl.St. *VI.Parl.* 2017-18, nr. 1656/1, 62).

Het is de bedoeling van het decreet om de eigenlijke ondernemingsgegevens en de handelsgeheimen van firma's te beschermen, met het oog op een eerlijke mededinging bij toekomstig te gunnen opdrachten. Met de bescherming van het vertrouwelijk karakter van de commerciële bedrijfsgegevens wordt een gelegitimeerd economisch belang gevrijwaard, namelijk voorkomen dat er significante schade zou toegebracht worden aan bepaalde firma's door het openbaar maken van strikt vertrouwelijke en

bedrijfseigen informatie, waardoor tevens de mogelijkheid gecreëerd zou worden dat aan concurrenten een competitief voordeel zou worden gegeven.

De beroepsinstantie is, na kennisname van het betrokken verslag, van oordeel dat met de bekendmaking van de erin vermelde minimumprijzen en biedingsbedragen afbreuk wordt gedaan aan de bescherming van vertrouwelijke commerciële informatie van de betrokkenen en hen op die manier schade berokkent. Idem voor de beoordelingsresultaten van de financiële voorstellen vermeld onder punt 4.A, alsook voor de kolommen 'Financieel voorstel' en 'Kwaliteit projectvoorstel' vermeld in punt 5 (Conclusie). Al deze informatie betreft immers 'bedrijfseigen informatie' waarvan het vertrouwelijk karakter moet worden beschermd. De afweging tussen voormeld belang en het algemeen belang dat gebaat is met de openbaarmaking leidt niet tot een ander oordeel. De memorie van toelichting stelt m.b.t. de belangenafweging het volgende: "*De uitzonderingen worden alleen ingeroepen als het belang van de openbaarheid niet primeert. Daarmee wordt bedoeld: een met de openbaarmaking gediend openbaar belang. Deze bepaling betekent dus niet dat de private belangen van de aanvrager moeten afgewogen worden tegenover de belangen die met de uitzonderingen beschermd worden. Het gaat om het belang van de gemeenschap: de openbare orde, de veiligheid van de bevolking, grote maatschappelijke issues, globale bescherming van het leefmilieu enzovoort..*" (Parl.St. VI.Parl. 2017-18, 1656/1, 56). Er is in casu geen algemeen belang dat wordt ingeroepen.

Artikel II.35, 3° van het Bestuursdecreet laat echter wel de mogelijkheid dat dergelijke gegevens toch openbaar worden gemaakt, mits toestemming van de betrokkenen. De beroepsinstantie vraagt deze toestemming op. Aangezien ze vooralsnog niet voorhanden is, blijven vermelde commercieel gevoelige gegevens tot nader order afgeschermd van de openbaarheid.

De beroepsinstantie vestigt de aandacht op het feit dat, conform artikel II.45 Bestuursdecreet, een aanvraag tot openbaarheid gedeeltelijk moet worden ingewilligd indien de informatie waarop een uitzondering van toepassing is, samen met andere informatie in een bestuursdocument opgenomen is, en het mogelijk is om de informatie die niet openbaar kan gemaakt worden, te scheiden van de andere informatie.

Volgens het oordeel van de beroepsinstantie is dat in casu effectief het geval, en kan de hierboven vermelde informatie, die niet voor openbaarmaking in aanmerking komt, perfect worden gescheiden van de informatie die wel kan worden vrijgegeven. Het feit dat het hier gaat om een tekstbestand maakt dat het geen onoverkomelijke opdracht is voor de stad Antwerpen om deze gegevens te scheiden.

Besluitend is de beroepsinstantie van oordeel dat betreffende het 'verslag beoordelingscommissie' het ingestelde beroep om voormelde redenen als **gedeeltelijk gegrond** dient te worden beschouwd.

Betreffende de documenten in de map 'Bespreking bezwaren

Ook voor deze documenten argumenteert de stad Antwerpen dat het gaat om interne communicatie in de zin van art. II.33 van het Bestuursdecreet.

De beroepsinstantie is na kennisname van de documenten in de map 'Bespreking bezwaren' van oordeel dat het inderdaad interne communicatie betreft, en verwijst naar de motivering vermeld in het voormelde punt betreffende de documenten in de mappen 'Voorbesprekingen'.

Deze motivering kan, mutatis mutandis, worden hernomen voor de documenten in de map 'Bespreking bezwaren'.

Het beroep is voor dit punt dan ook **ongegrond**.

Betreffende de documenten in de map 'Dossier OMV_2023171618'

De stad Antwerpen bezorgde aan de beroepsinstantie een groot aantal documenten betreffende het omgevingsvergunningsdossier in de map 'Dossier OMV_2023171618'.

De beroepsinstantie is van oordeel dat deze documenten principieel voor openbaarmaking in aanmerking komen, behoudens de hieronder besproken uitzonderingsgronden voor enkele specifieke documenten.

- In de eerste plaats dient de uitzonderingsgrond betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (artikel II.34, 2° Bestuursdecreet) te worden toegepast op de documenten die persoonsgegevens van natuurlijke personen bevatten. Deze gegevens op zich betreffen geen milieu-informatie. Wat de motivering voor deze uitzonderingsgrond betreft wordt verwezen naar de motivering vermeld in het voormelde punt betreffende het 'verslag beoordelingscommissie'.

Deze motivering kan, mutatis mutandis, worden hernomen voor de documenten in de map 'Dossier OMV_2023171618', waarbij het inzonderheid gaat over de volgende documenten: boscompensatievoorstel, wateradvies, aanvraag nutsleidingen, addendum B30, addendum B32 (1), addendum B32 (2), formulier gratis grondafstand, volmachten, bijlage brandweer, en vragen architect. In al deze documenten dienen de persoonsgegevens (naamgegevens, adresgegevens, mailadressen, telefoonnummers, rijksregisternummers, geboortedata, ...) onleesbaar gemaakt te worden. Wat addendum B30 betreft dienen ook de foto's van de binnenkant van het gebouw om dezelfde reden afgeschermd te worden van de openbaarmaking.

- In tweede instantie worden in het document 'globale raming Merksem Kwade Velden Riolering/Omgeving/Bepanting' enkele commercieel gevoelige gegevens, zoals bedoeld in artikel II.35, 3° van het Bestuursdecreet, weergegeven. Deze gegevens op zich betreffen geen milieu-informatie. Wat de motivering voor deze uitzonderingsgrond betreft wordt verwezen naar de motivering vermeld in het voormelde punt betreffende het 'verslag beoordelingscommissie'.

Deze motivering kan, mutatis mutandis, worden hernomen voor het document 'globale raming Merksem Kwade Velden Riolering/Omgeving/Bepanting'. De beroepsinstantie is van oordeel dat voor de tabellen A, B, C, D, E, F en G enkel de eerste kolom (inhoudelijke omschrijving van de werken) en de laatste kolom (totaalbedragen) mogen worden openbaar gemaakt. De overige kolommen dienen te worden afgeschermd van de openbaarmaking.

- Tot slot bevinden er zich ook nog een aantal plannen in het betrokken omgevingsvergunningsdossier. De stad Antwerpen stelt dat deze plannen niet openbaar kunnen worden gemaakt aangezien ze zouden vallen onder de auteursrechtelijke bescherming.

Wat deze plannen betreft, bevestigt de beroepsinstantie dat in het Bestuursdecreet de bescherming van het auteursrecht niet als uitzondering voorkomt. De intellectuele eigendom is volgens artikel 6, §1, VI, lid 5, 7° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, een federale aangelegenheid. Het ontbreken van regels op het vlak van de bescherming van intellectuele rechten, waaronder het auteursrecht, is een gevolg van de onbevoegdheid van de decreetgever.

Het Bestuursdecreet laat evenwel de federale regelgeving betreffende de intellectuele rechten onverlet, en overheidsinstanties dienen bijgevolg de federale regelgeving te eerbiedigen bij het nemen van beslissingen over aanvragen tot openbaarmaking. Hiervoor wordt verwezen naar artikel II.39, tweede lid Bestuursdecreet

dat luidt als volgt: “De uitzonderingen, vermeld in deze afdeling, gelden met behoud van de toepassing van de andere uitzonderingen die bij de wet, het decreet of de ordonnantie bepaald zijn en die verband houden met de uitoefening van de bevoegdheden van de federale overheid of andere gemeenschappen of gewesten”.

Uit artikel XI.165 en volgende van het Wetboek van economisch recht, volgt dat het recht om een werk van letterkunde of kunst te reproduceren op welke wijze en in welke vorm ook, direct of indirect, tijdelijk of duurzaam, volledig of gedeeltelijk, uitsluitend is voorbehouden aan de auteur.

De plannen genieten de bescherming van het auteursrecht indien ze van oorspronkelijkheid getuigen, wat inhoudt dat het werk de persoonlijke stempel draagt van de auteur. De bescherming ontstaat van rechtswege.

De beroepsinstantie stelt vast dat de plannen die deel uitmaken van het betrokken omgevingsvergunningsdossier, geen gedetailleerde bouwplannen zijn, doch veeleer algemene inplantingsplannen, grondplannen, terreinprofielen, lengteprofielen en andere technische plannen (zoals het plan van de brandweerdoorgang) die wel openbaar kunnen worden gemaakt. Ze getuigen naar het oordeel van de beroepsinstantie immers niet van de nodige originaliteit en het vereiste individuele karakter om door het auteursrecht te worden beschermd.

Het auteursrecht vereist namelijk een voldoende mate van creativiteit en oorspronkelijkheid om de auteursrechtelijke bescherming te genieten, zodat niet om het even welk plan van een architect beschermd wordt, maar enkel diegene die oorspronkelijk of origineel zijn. Nu aan deze basisvoorwaarde voor de auteursrechtelijke bescherming niet is voldaan, geldt de auteursrechtelijke bescherming voor de betrokken plannen niet, en dienen de uitzonderingen op deze regelgeving (mogelijkheid tot kopie na 70 jaar na het overlijden van de auteur, mogelijkheid tot kopie mits toestemming van de auteur, mogelijkheid tot kopie voor intern gebruik, mogelijkheid tot kopie in functie van het goede verloop van een administratieve, parlementaire of gerechtelijke procedure) niet verder onderzocht te worden.

Het beroep is voor de plannen van het betrokken omgevingsvergunningsdossier dan ook **gegrond**.

Behoudens voormelde gegrond bevonden uitzonderingsgronden, ziet de beroepsinstantie geen andere gronden om de openbaarmaking te weigeren.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift d.d. 4 oktober 2023 van ■■■ tegen het uitblijven van een inhoudelijk antwoord van de stad Antwerpen op zijn oorspronkelijk openbaarheidsverzoek van 28 augustus 2023 is ontvankelijk en gedeeltelijk gegrond.

Bijgevolg dient de stad Antwerpen aan verzoeker een afschrift over te maken van de volgende documenten:

1. Het verslag van de beoordelingscommissie, **doch met weglating van de volgende gegevens:**

- alle in het verslag vermelde persoonsgegevens van natuurlijke personen (aanwezige juryleden, kandidaat-kopers, enz.), met name de naamgegevens, adresgegevens, telefoongegevens, e-mailgegevens, hoedanigheden en andere informatie die kan leiden tot de identificatie van bedoelde natuurlijke personen;

- de in het verslag vermelde minimumprijzen en biedingsbedragen, de beoordelingsresultaten van de financiële voorstellen vermeld onder punt 4.A, alsook de kolommen 'Financieel voorstel' en 'Kwaliteit projectvoorstel' vermeld in punt 5 (Conclusie).

2. De documenten in de map 'Dossier OMV_2023171618', doch met weglating van de volgende gegevens:

- alle persoonsgegevens van natuurlijke personen (naamgegevens, adresgegevens, mailadressen, telefoonnummers, rijksregisternummers, geboortedata, ...), inzonderheid in de volgende documenten: boscompensatievoorstel, wateradvies, aanvraag nutsleidingen, addendum B30, addendum B32 (1), addendum B32 (2), formulier gratis grondafstand, volmachten, bijlage brandweer, en vragen architect.

- de foto's van de binnenkant van het gebouw in addendum B30.

- alle kolommen in de tabellen A, B, C, D, E, F en G van het document 'globale raming Merkssem Kwade Velden Riolering/Omgeving/Beplanting' met uitzondering van de eerste kolom (inhoudelijke omschrijving van de werken) en de laatste kolom (totaalbedragen) welke laatste bijgevolg wel openbaar mogen worden gemaakt.

Geen toestemming tot hergebruik van bestuursdocumenten

In zoverre dit beroep geheel of gedeeltelijk gegrond werd verklaard, geldt dat deze inwilliging van de aanvraag tot openbaarmaking GEEN toestemming inhoudt om de gevraagde bestuursdocumenten te hergebruiken, als vermeld in titel II, hoofdstuk 4 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

Brussel, 31 oktober 2023

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter